

המשבר בהורמוז: האסטרטגיה האמריקאית, הדילמות של טראמפ והמשמעויות לישראל

אלדד שביט וג'סי ויינברג | גיליון 2175 | 23 ביולי 2026

העימות בין ארצות הברית לאיראן סביב מצר הורמוז נכנס לשלב מסוכן יותר מבעבר. המהלך האמריקאי, שהתמקד בתחילה בפגיעה בתשתיות הימיות והצבאיות באזור בנדר-עבאס ובהפעלת לחץ ממוקד על טהראן, התרחב בעקבות התגובה האיראנית נגד כלי שיט, בסיסים אמריקאיים ומדינות המפרץ. וושינגטון מבקשת לשלב לחץ צבאי מצטבר עם שמירת ערוץ מדיני פתוח; לשלול מאיראן את היכולת להפוך את הורמוז למנוף סחיטה קבוע; לשקם את ההרתעה; ולהחזיר את איראן למשא ומתן מעמדה מוחלשת. אולם לנשיא טראמפ אין אפשרויות טובות. לחץ מוגבל אינו מביא לפי שעה לווייתור איראני, הרחבת המערכה עלולה לגרור את ארצות הברית למלחמה ממושכת והסדרה מהירה עלולה להתמקד בהורמוז ובהפסקת הפגיעה באמריקאים, תוך דחייה נוספת של סוגיית הגרעין. מבחינת ירושלים, המשך הלחץ האמריקאי ללא הסכם משרת בשלב זה את האינטרס הישראלי, משום שהוא שוחק יכולות איראניות ומחזק את מנופי המיקוח מול טהראן. עם זאת, ישראל אינה צריכה למהר ולהרחיב את מעורבותה הצבאית. קודם עליה להגיע להבנה מפורשת עם וושינגטון לגבי יעדי המערכה ומצב סיומה, ולהבטיח שהלחימה לא תופסק ללא מענה צבאי או מדיני אמין לתוכנית הגרעין. אחרת, ישראל עלולה להצטרף למערכה, לשאת במחירה, ולגלות שטראמפ עצר אותה לאחר שהשיג הסדר מוגבל בלבד בהורמוז.

תמונת המצב

ההסלמה בעימות בין ארצות הברית לאיראן ניכרת היטב בשטח. לאחר תקיפות איראניות נגד כלי שיט במצר הורמוז, שבה וושינגטון לתקוף באיראן, ביטלה הקלות בתחום יצוא הנפט וחידשה את האכיפה נגד הנמלים האיראניים. הפעילות התמקדה בתחילה במערכי הגנה חופית, מתקני פיקוד, מערכי טילים וכטב"מים ותשתיות מעקב ימי באזור בנדר-עבאס ובאי קשם. לדברי פיקוד המרכז האמריקאי, היעד היה לפגוע ביכולות המאיימות על הספנות המסחרית במצר.

איראן הגיבה בהרחבת מעגל התקיפות והאיומים. היא המשיכה לפעול נגד כלי שיט, שיגרה טילים וכטב"מים לעבר יעדים אמריקאיים ואימה על בסיסים, תשתיות אנרגיה ומדינות המפרץ. בכך ביקשה טהראן להבהיר כי התקיפות בבנדר-עבאס אינן מהלך מקומי שניתן להכילו, אלא ניסיון לשלול ממנה את הנכס האסטרטגי החשוב ביותר שנותר בידיה.

התגובה האיראנית חייבה את וושינגטון להרחיב את פעילותה. עוד לפני התקיפה האיראנית בירדן, [שבה נגרמו אבדות לכוחות האמריקאיים](#), הגדיל הממשל את היקף התקיפות ואת עומקן והחל להעביר לאזור מטוסי קרב ומטוסי תדלוק נוספים. מטרת התגבור הייתה לא רק להמשיך לפגוע בתשתיות הקשורות להורמוז, אלא גם להעניק לנשיא אפשרויות פעולה רחבות יותר אם איראן תמשיך להסלים. הפגיעה בירדן לא יצרה אפוא את ההסלמה, אך הפכה תגובה אמריקאית משמעותית לכמעט בלתי נמנעת וחזקה את הצורך להעניש את איראן ולשקם את ההרתעה.

במקביל, איראן פעלה להרחיב את זירת הלחץ מעבר למפרץ. לפי דיווחים עיתונאיים, טהראן ביקשה מהחות'ים להיערך לפגיעה בשיט בבאב אל-מנדב אם ארצות הברית תתקוף את תשתיות החשמל באיראן. החות'ים הציבו טילים וכטב"מים בקרבת נתיבי השיט בים האדום, ובהמשך הכריזו על מצור ימי נגד ערב הסעודית בעקבות התקיפה האווירית הסעודית על נמל התעופה בצנעא, [שאושרה על ידי וושינגטון](#). בתגובה, ביצעו החות'ים תקיפה נגד נמל התעופה הבינלאומי אבחה, מוקד תחבורה מרכזי במחוז עסיר שבדרום ערב הסעודית, הסמוך לגבול עם תימן. משמעות המהלך היא איום מקביל על שני עורקי האנרגיה המרכזיים באזור – הורמוז והכניסה הדרומית לים האדום – והרחבת הסיכון למדינות ולשווקים שמעבר לזירת העימות הישירה.

ההתפתחויות התרחשו על רקע קריסתו של מזכר ההבנות בין איראן לארצות הברית, שנחתם ב-17 ביוני. המזכר נועד לפתוח את הורמוז לתנועה ללא אגרות וליצור תקופת משא ומתן של 60 יום, שבמהלכה אמורים היו הצדדים לדון בהסדר קבוע. ואולם, העמימות בנוגע לניהול המצר, ליישום ההתחייבויות ולהקשר האזורי אפשרה לכל צד לפרש את ההסכם באופן שונה. וושינגטון ראתה בו הפוגה זמנית שתאפשר מעבר להסדר רחב; טהראן ראתה בו בסיס לדיון על מעמדה בניהול המצר ועל הסדר הימי העתידי.

כתוצאה מכך, המחלוקת אינה רק על חופש השיט. היא נוגעת לשאלה מי יקבע את הכללים בהורמוז: האם המצר יחזור להיות נתיב בינלאומי פתוח ללא תנאים, כפי שדורשת ארצות הברית, או שאיראן תקבל מעמד מוכר בניהול התנועה ואף תגבה תשלומים עבור המעבר. טהראן כבר הקימה את רשות מצרי המפרץ הפרסי - (Persian Gulf Straits Authority) PGSA כחלק מניסיונה להפוך את שליטתה הצבאית למסגרת מוסדית קבועה.

ההיגיון האסטרטגי האמריקאי

המדיניות האמריקאית הנוכחית נשענת על הנדבכים המרכזיים הבאים:

- **שלילת סדר ימי בהובלת איראן** – היעד המיידי הוא למנוע מטהראן להפוך את הורמוז למכשיר סחיטה קבוע. וושינגטון מבקשת להשיב את העיקרון של מעבר חופשי ובטוח ושלול כל הסדר שיעניק לאיראן סמכות חד-צדדית במצר. זהו ניסיון לשנות את המצב שנוצר במהלך המלחמה, שבו איראן הוכיחה כי ביכולתה לצמצם באופן דרמטי את התנועה הימית ולהעלות את מחיר העימות עבור ארצות הברית ושותפותיה.
- **הגנת הכוחות והשותפות ושיקום ההרתעה** – הפעילות האמריקאית אינה מתמקדת עוד רק בהגנת כלי שיט. הרחבת התקיפות האיראניות לבסיסים ולמדינות המפרץ, ובמיוחד הפגיעה הקטלנית בירדן, מחייבות את הממשל להראות כי תקיפת אמריקאים תיענה במחיר כבד. ללא תגובה משמעותית, טהראן עלולה להסיק שהחשש האמריקאי ממלחמה רחבה מאפשר לה להרחיב את התקיפות ולכפות על וושינגטון נסיגה. לכן, ההסלמה האמריקאית נועדה גם לשקם את ההרתעה ואת האמינות האמריקאית מול הכוחות בשטח, מדינות המפרץ והציבור האמריקאי.
- **כפייה באמצעות לחץ מצטבר** – הממשל אינו מצפה בהכרח לתקיפה אחת שתביא לשינוי איראני. ההיגיון הוא יצירת לחץ מצטבר: שחיקת תשתיות צבאיות, פגיעה ביכולת להפעיל טילים וכטב"מים, הגבלת יצוא הנפט, אכיפת המצור והעלאת המחיר של כל תקיפה נוספת. באמצעות שילוב זה, מבקש הממשל להציב את טהראן בפני ברירה: להמשיך בעימות בתנאים הולכים ומחמירים, או להסכים לחזרה למשא ומתן כאשר חלק ממנופי הכוח שלה נפגעו. במובן זה, הכוח אינו נתפס כתכלית בפני עצמה, אלא כאמצעי לשיפור תנאי העסקה הבאה.
- **שמירת נתיב מדיני פתוח** – למרות הרחבת התקיפות, העדפתו המוצהרת של טראמפ נותרה הגעה להסכם. גם לאחר קריסת הפסקת האש המשיכו ארצות הברית ואיראן להעביר מסרים באמצעות עומאן, קטר ופקיסטן, והדיונים התמקדו במעבר חופשי ובטוח בהורמוז. נכון ל-21 ביולי, מתווכים הציעו הפסקת אש נוספת בת עשרה ימים בניסיון להחיות את מזכר ההבנות.

נראה כי המודל המועדף על הנשיא הוא לפיכך הפעלת כוח, יצירת לחץ והגעה להסדר שיוכל להציג כניצחון. הוא אינו מעוניין, לפחות בשלב הנוכחי, במלחמה שמטרתה כיבוש איראן או שינוי משטר באמצעות כוח אמריקאי.

• **הימנעות ממחויבות צבאית ממושכת** – טראמפ מבקש לשמר חופש פעולה רחב בלי להתחייב למערכה קרקעית ולנוכחות ארוכת טווח. העדפה זו תואמת את תפיסתו שלפיה ארצות הברית צריכה להשתמש ביתרונה הצבאי כדי להשיג תוצאה פוליטית מהירה, אך להימנע ממלחמות התשה ומפרויקטים יקרים של עיצוב מחדש של מדינות.

מכאן נובעת הסתירה המרכזית באסטרטגיה: וושינגטון מבקשת לכפות על איראן שינוי משמעותי בהתנהגותה, אך אינה מוכנה בהכרח לשלם את המחיר שיידרש אם לחץ מהאוויר ומהים לא יספיק.

מדוע האסטרטגיה האמריקאית מתקשה להשיג את יעדיה?

הקושי המרכזי נובע מן הפער בערך האסטרטגי שמייחסים הצדדים להורמוז. עבור ארצות הברית, המצר הוא אינטרס חשוב הקשור לחופש השיט, אמינותה האזורית ויציבות מחירי האנרגיה. עבור איראן, הוא אחד מנכסי הכוח האחרונים המאפשרים לה לפצות על חולשתה הצבאית, על הפגיעה ברשת השלוחים ועל יתרונה המובהק של ארצות הברית בלחימה קונבנציונאלית.

ויתור איראני על המעמד במצר ייתפס בטהראן כאובדן ההישג האסטרטגי המרכזי שלה במלחמה. לכן, העלאת המחיר אינה מובילה בהכרח לפשרה. היא עשויה לחזק את הערכת ההנהגה האיראנית כי עליה להסלים כדי להוכיח שארצות הברית אינה מסוגלת להבטיח שיט חופשי או יציבות אזורית.

איראן גם מבקשת להרחיב את גבולות העימות. במקום להתמודד רק עם התקיפות האמריקאיות באזור החוף, היא מאיימת על בסיסים, תשתיות אנרגיה ונתיבי שיט נוספים. מטרתה לפזר את המאמץ האמריקאי, להגדיל את מספר המדינות החוששות מהמשך המערכה וליצור לחץ על וושינגטון מצד שותפותיה.

במקביל, מדינות המפרץ עצמן מצויות בדילמה. הן זקוקות להגנה האמריקאית ולפתיחת הורמוז, אך אינן מעוניינות שהבסיסים, הנמלים, מתקני ההתפלה ותשתיות האנרגיה שבשטחן יהפכו למטרות. מבחינתן, הפגנת עליונות אמריקאית אינה תחליף ליציבות. ככל שהמערכה מתרחבת, הן עשויות להגביר את מאמצי התיווך וללחוץ על טראמפ להסתפק בהסדר חלקי.

זאת ועוד, אם החות'ים יממשו את איומיהם וישבשו באופן משמעותי את השיט בים האדום ובבאב אל-מנדב, או ירחיבו את הפגיעה בתשתיות קריטיות בערב הסעודית, העימות עלול לערב באופן עמוק יותר שחקנים אזוריים נוספים. התפתחות כזו תחריף במיוחד את הדילמה של פקיסטן, המשמשת מתווכת מרכזית במשבר ובה בעת קשורה לריאד בהסכם הגנה הדדי, במסגרתו היא אף מחזיקה כוחות ויכולות צבאיות בשטח הממלכה. אם סעודיה תרחיב את פעילותה הצבאית ותבקש סיוע פקיסטני, [אסלאמאבאד תתקשה להמשיך ולהציג את עצמה כמתווכת ניטרלית ואמינה. הדבר לא בהכרח יביא להפסקת מאמצי התיווך שלה.](#) אך יצמצם את מרחב התמרון שלה ויחדד את המתח בין מחויבותה לביטחון סעודיה לבין רצונה להימנע מעימות ישיר עם איראן.

גם הממד הכלכלי פועל נגד חופש הפעולה האמריקאי. ירידה בתנועת האוניות בהורמוז, החשש מפגיעה בבאב אל-מנדב והעלייה במחירי האנרגיה יוצרים לחץ פוליטי פנימי, במיוחד לקראת בחירות האמצע. נכון לשבוע שהסתיים ב-17 ביולי, מלאי הנפט בעתודה האסטרטגית האמריקאית ירד לכ-311 מיליון חביות – [הרמה הנמוכה ביותר לפחות מאז 1983](#). הירידה נובעת משחרור נרחב של מלאים במהלך המערכה, כחלק מתוכנית אמריקאית ובינלאומית שנועדה לצמצם את השפעת השיבושים באספקה על מחירי האנרגיה. שחרור העתודות, לצד הגידול בתפוקת הנפט האמריקאית, הירידה בביקוש הסיני והרחבת השימוש בנתיבי יצוא חלופיים, סייע למנוע עלייה ממושכת של מחירי הנפט מעבר לשיא של כ-126 דולר לחבית. ואולם, צמצום העתודות מגביל בהדרגה את מרחב התמרון של הממשל במקרה של התמשכות המערכה או החרפה נוספת בשיבושי השיט. לכן, ככל שהציבור האמריקאי יחוש את השפעת המלחמה במחירי הדלק ובאינפלציה, כך יגדל הפער בין הרצון להפגין נחישות לבין הצורך להגיע להסדרה.

הדילמות האמריקאיות

במסגרת תהליך קבלת ההחלטות, הממשל האמריקאי מתמודד עם הדילמות הבאות:

- **בין תגובה מרתיעה להסלמה בלתי נשלטת** – לאחר הפגיעה בחיילים האמריקאים בירדן, הימנעות מתגובה רחבה אינה אפשרות סבירה מבחינת הממשל. עם זאת, כל הרחבה של מטרות התקיפה מגדילה את הסיכוי לתגובה איראנית נוספת. תקיפת תשתיות חשמל, מתקני אנרגיה או אתרים רגישים במיוחד עלולה להביא לפגיעה רחבה יותר במדינות המפרץ ולמימוש האיום נגד באב אל-מנדב. הממשל נדרש אפוא להפעיל די כוח כדי לשקם את ההרתעה, אך לא במידה שתהפוך את המערכה למלחמה אזורית שאין לו תוכנית ברורה לסיימה.
- **בין כפייה למשא ומתן** – האסטרטגיה האמריקאית מניחה כי לחץ צבאי ישפר את הסיכוי להסכם. אולם ככל שהלחץ נתפס בטהראן כניסיון לשלול ממנה את הנכס האסטרטגי המרכזי שלה, או כאיום על שרידות המשטר, כך הוא עלול דווקא להקשיח את עמדתה ולצמצם את המרחב לפשרה. הכוח אמור להחזיר את איראן למשא ומתן, אך שימוש רחב מדי בו עלול לשכנע אותה שהמשא ומתן הוא רק שלב נוסף במאמץ להחלישה.
- **בין הורמוז לתוכנית הגרעין** – המשבר הנוכחי ממקד את הקשב האמריקאי בחופש השיט, בהגנת הכוחות ובמחירי האנרגיה. תוכנית הגרעין, שהוגדרה בתחילת המלחמה כיעד מרכזי, נדחקה בשלב זה למקום משני. הסכנה היא שטראמפ יסכים להסדר שיפתח את הורמוז ויפסיק את התקיפות נגד האמריקאים, אך ידחה את הטיפול במלאי האורניום המועשר, בשיקום המתקנים וביכולת הפריצה האיראנית לגרעין. הצלחה טקטית במשבר הימי עלולה אפוא לבוא על חשבון האתגר האסטרטגי ארוך הטווח.
- **בין חופש הפעולה האמריקאי לצורכי השותפות** – וושינגטון מבקשת להראות שהיא קובעת את קצב המערכה, אך תלויה במדינות האזור לצורך בסיסים, הגנה אווירית, מודיעין ולוגיסטיקה. ככל שאיראן מאיימת ישירות על שותפות אלו, כך הן דורשות יותר הגנה אך גם מגבילות את נכונותן לתמוך בהרחבת המלחמה. סעודיה ומדינות המפרץ עשויות לתמוך בצעדים שיבטיחו את השיט, אך להתנגד למערכה שמטרתה כיבוש איים, פגיעה נרחבת בתשתיות אזרחיות או שינוי משטר. פער זה מצמצם את האפשרויות המעשיות של ארצות הברית.
- **בין הישג מהיר להסדר יציב** – טראמפ זקוק להישג שניתן להסביר לציבור: פתיחת המצר, ירידה במחירי הנפט והפסקת הפגיעה באמריקאים. אולם הסדר מהיר מדי עלול להשאיר את שורשי המשבר ללא מענה ולהעניק לאיראן מעמד משמעותי בניהול הורמוז. הדילמה היא האם להסתפק בהפסקת אש שתייצר רגיעה מיידית, או להתעקש על הסדר מקיף יותר במחיר המשך המלחמה והסיכון להסלמה. במקביל, חשיבות עתודות הנפט באה לידי ביטוי בדבריו של הנשיא טראמפ במהלך וועידת ה-G7, כאשר טען כי לארצות הברית [נותרו רק כארבעה שבועות של נפט בעתודות האסטרטגיות שלה](#).

אפשרויות הפעולה האמריקאיות

לאור האמור לעיל, להלן מרחב האפשרויות שפניהן ניצב הממשל:

1) המשך הלחץ והתקיפות במתכונת הנוכחית

ארצות הברית יכולה להמשיך בתקיפות יומיות באיראן נגד מערכי פיקוד, הגנה חופית, טילים, כטב"מים ומתקני מעקב, לצד סנקציות ואכיפת המצור. יתרונה של אפשרות זו הוא שהיא שומרת על לחץ צבאי בלי לחייב החלטה על מערכה קרקעית או כיבוש שטח. היא גם מאפשרת לטראמפ להתאים את עוצמת התקיפות לתגובה האיראנית ולהותיר את הדלת למשא ומתן פתוחה. חסרונה הוא שהניסיון עד כה אינו מלמד שאיראן מוכנה לוותר. המשך חילופי התקיפות עלול להפוך למלחמת התשה שבה שני הצדדים משלמים מחיר, אך המציאות האסטרטגית אינה משתנה.

2) הרחבת האכיפה והליווי הימי

אפשרות שנייה היא להרחיב את המאמצים במסגרת Project Freedom ולהעניק ליווי קבוע לאוניות, להגדיל את הנוכחות הימית והאווירית ולפעול באופן שיטתי נגד כל אמצעי איראני המאיים על השיט. מהלך כזה עשוי לצמצם את יכולתה של איראן לכפות את כללי המעבר ולשקם בהדרגה את אמון חברות הספנות. הוא גם יבהיר כי ארצות הברית אינה מכירה בסמכות ה-PGSA או בגביית תשלומים איראנית.

עם זאת, ליווי אוניות לאורך זמן ידרוש משאבים רבים ולא ימנע בהכרח תקיפות באמצעות טילים, כטב"מים, מוקשים וכלים קטנים. איראן עשויה להגיב בהרחבת הפגיעה בבסיסים ובתשתיות של מדינות המפרץ או בהפעלת החות'ים בים האדום. לפיכך, מהלך שנועד לפתור את משבר הורמוז עלול להרחיבו לזירה אזורית נוספת.

(3) מעבר למערכה התקפית רחבה

אפשרות שלישית היא להרחיב משמעותית את רשימת המטרות: לפגוע בתשתיות אנרגיה, חשמל ותחבורה, להעמיק את התקיפות נגד בנדר-עבאס והאיים השולטים על המצר, ואף לשקול תפיסה זמנית של נכסים אסטרטגיים. מהלך כזה עשוי לפגוע קשות ביכולת האיראנית ולהמחיש כי ניסיונה לשלוט בהורמוז מאיים על נכסים חיוניים שלה. הוא עשוי גם להעניק לווינגטון קלפי מיקוח חדשים.

אולם המחיר גבוה. פעולה נגד איים או מתקנים אסטרטגיים עלולה לדרוש מרכיב קרקעי, לחשוף את הכוחות האמריקאיים לאבדות משמעותיות ולחייב נוכחות ממושכת. סביר כי היא תגרור תקיפות איראניות נרחבות נגד תשתיות אזרחיות במפרץ. ללא יעד מדיני מוגדר, הרחבה כזו עלולה להעצים את המלחמה בלי להבטיח תוצאה טובה יותר.

(4) הפסקת אש והסדר מתוקן

האפשרות הרביעית, המועדפת כנראה על טראמפ, היא להגיע להפסקת אש חדשה שתבטיח מעבר חופשי ובטוח, הפסקת התקיפות נגד הכוחות האמריקאיים ומנגנון מוסכם לפיקוח ולטיפול בתקריות במצר. הסדר כזה עשוי לעצור את ההידרדרות, להפחית את מחירי האנרגיה ולהעניק לממשל הישג פוליטי. הוא גם יאפשר חזרה לדיונים על הסכם רחב יותר.

הקושי הוא בגישור על הפער העקרוני: ארצות הברית דורשת מעבר חופשי ללא תנאים, ואילו איראן מבקשת הכרה בתפקידה בניהול המצר. הסכם עמום נוסף עלול רק לדחות את המשבר הבא. יתרה מזאת, הסדר המתמקד בהורמוז עלול להותיר את תוכנית הגרעין, הטילים והפעילות האזורית ללא מענה.

המשמעות לישראל

המצב הנוכחי, שבו ארצות הברית ממשיכה להפעיל לחץ צבאי על איראן אך טרם הגיעה להסכם, משרת בשלב זה את האינטרס הישראלי. הלחימה שוחקת יכולות איראניות ומחזקת את מנופי הלחץ על טהראן, בלי שישראל נדרשת לשאת ישירות במחירי ההסלמה. עם זאת, ערכו של מצב זה עבור ישראל תלוי בכך שהמערכה לא תסתיים בהסדר מוגבל שיתמקד בהורמוז ובהפסקת הפגיעה בכוחות האמריקאיים בלי לטפל בסוגיית הגרעין.

לפיכך, ישראל צריכה להימנע מהרחבת מעורבותה הצבאית כל עוד לא הושגה עם ווינגטון הסכמה מפורשת לגבי יעדי המערכה, מצב הסיום והתנאים שבהם תופסק הלחימה. הצטרפות ישראלית עשויה להעמיק את הפגיעה באיראן, אך אינה מבטיחה שטראמפ יתמיד במערכה עד להשגת מענה לגרעין. קיים סיכון שישראל תיכנס ללחימה ותישא במחירה, ולאחר מכן יעצור הממשל את הפעילות בעקבות הסדרה חלקית בנושא הורמוז.

כל הרחבה של המעורבות הישראלית צריכה להיות מותנית בהתחייבות אמריקאית שהמערכה לא תסתיים בלי פתרון צבאי או מדיני אמין לסוגיית הגרעין. פתרון כזה צריך לכלול מענה למלאי האורניום המועשר, מנגנון פיקוח אפקטיבי ומניעת שיקום התשתיות. אין הכרח לפתור את כלל הסוגיות בהסכם אחד, אך אסור שהסדרה ימית תהפוך לתחליף לטיפול באיום הגרעיני.

המשימה המרכזית של ישראל היא לנצל את השלב הנוכחי כדי להשפיע על יעדיה של ווינגטון, ולא למהר להצטרף למערכה לפני שיובהר מה אמור להיחשב הישג מספק ומה יבטיח שהלחימה לא תיעצר בטרם ניתן מענה לאיום הגרעיני.

סיכום

האסטרטגיה האמריקאית מבקשת להשתמש בעליונות צבאית כדי לשלול מאיראן את הישגיה בהורמוז ולהחזירה למשא ומתן. אולם הערך שטהראן מייחסת לשליטתה במצר, יכולתה להרחיב את המערכה והפגיעה בכוחות האמריקאיים מצמצמים את סיכויי ההצלחה של לחץ מוגבל.

לטרמפ אין למעשה אפשרויות טובות. המשך התקיפות עלול להפוך למלחמת התשה; הרחבה משמעותית עלולה לגרור את ארצות הברית למערכה שאינה רוצה בה; והסדר מהיר עלול להעניק לאיראן חלק מן ההישגים שהיא מבקשת למסד. משום כך, ובשלב שבו שני הצדדים אינם מוכנים לסגת, הכיוון הסביר בטווח הקרוב הוא החרפה נוספת של העימות.

עם זאת, הנטייה הבסיסית של טראמפ נותרה להגיע לעסקה, ולא לנהל מלחמה עד להכרעה. אם ייפתח פתח מדיני שיאפשר לו להציג את חידוש השיט והפסקת הפגיעה באמריקאים כהישג, הוא עשוי לעבור במהירות מהסלמה להסדרה. האתגר עבור ארצות הברית הוא להבטיח שהעסקה הבאה לא תהיה רק הפוגה נוספת, אלא מסגרת שתמנע מאיראן להמשיך לקבוע את כללי המשחק ותיתן מענה גם לסוגיות שנדחקו במהלך משבר הורמוז, ובראשן תוכנית הגרעין.

מבחינת ישראל, המשימה אינה לדחוף את הממשל למלחמה רחבה יותר, אלא להשפיע על יעדיה ועל תנאי סיומה. עליה להיות ערוכה הן להסלמה נוספת והן למעבר מהיר של טראמפ להסכם, ולוודא שבשני המצבים האיום הגרעיני והאינטרסים האסטרטגיים שלה אינם נדחקים לשוליים.

עורכי הסדרה: ענת קורץ, רינת חרש ואלדד שביט.